

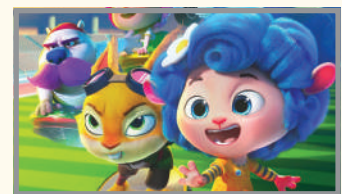
مروری بر ۹ انیمیشن ایرانی که در سه دهه گذشته ساخته شدند

رو به رشد!

محمد صابری

در طول یک دهه گذشته و در شرایطی که به صورت متواتر از ترک تازی و صدرنشینی فیلم‌های کم‌دی در گیشه سینماها صحبت شده است، فیلم‌های کودک و نوجوان، در چند نوبت، قواعد را برهم زده و معادلات گیشه را به نفع خود تغییر داده‌اند. در میان فیلم‌های کودکانه هم انیمیشن‌های سینمایی، پرچم‌دار این قدرت‌نمایی بوده‌اند. انیمیشن سینمایی «ببعی قهرمان» که با پشتوانه‌ای از توفیقات تلویزیونی، حالا روانه پرده سینماها شده است، یکی از قطعات یک پازل بزرگ‌تر محسوب می‌شود. پازلی که گام به گام در حال تکمیل است و به نظر می‌رسد در آینده‌ای نزدیک تبدیل به هویتی غیر قابل کتمان و در عین حال قدرتمند در سینمای ایران می‌شود، هویتی که آن را به نام «صنعت انیمیشن ایران» خواهیم شناخت. در این گزارش به دنبال پاسخ به این سوال بودیم؛ انیمیشن‌های سینمایی پر فروش در این سال‌ها، با چه پشتوانه‌ای توفیق در گیشه را تجربه کرده‌اند؟

ببعی قهرمان / ۱۴۰۲

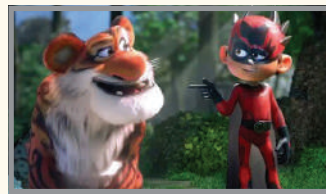

کاراکتر ببعی پیش‌تر در قلاب تلویزیون متولد شده بود. داستان این فیلم اما درباره اهالی روستایی به نام «کدو تنبل» است که همگی از حیوانات غیر پرده هستند. در میان آن‌ها، ببعی رویای پرواز دارد و این رویایی است که برای دیگران قابل درک نیست و حتی تحقیر و سرکوب می‌شود. «ببعی قهرمان» محصولی از سازمان اوج است اما عوامل اصلی آن، پیش‌تر تجربه سینمایی نداشتند. حسین صفارزادگان و میثم حسینی به عنوان دو کارگردان کار، مقدار اخوان در مقام فیلم‌نامه‌نویس و محمدمهدی مشکوری به عنوان تهیه‌کننده، همگی اولین حضور در میدان سینما را تجربه کرده و خوش درخشیده‌اند. عملکرد «ببعی قهرمان» تا همین جا در گیشه بسیار عالی بوده است. انیمیشنی که توانسته بود در جشنواره فجر مورد تحسین داوران قرار بگیرد، در نگاه اصحاب رسانه هم ظرفیت‌های قابل توجهی برای توفیق در گیشه داشت. فروش نزدیک به ۵۰ میلیاردی آن تا آبان، موید صحت این پیش‌بینی است. کیفیت بصری را می‌توان یکی از اصلی‌ترین امتیازات «ببعی» به‌شمار آورد. فیلم از نظر کیفیت ساختار و رنگ و لعاب، به‌شدت باب طبع گروه سنی کودک و نوجوان است و بهره‌گیری از ظرفیت سکانس‌های موزیکال هم در مواردی تبدیل به ارزش افزوده فیلم می‌شود.

بچه زنگ / ۱۴۰۲

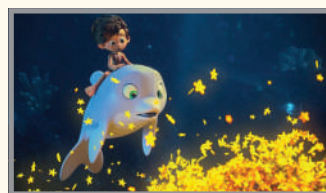
«بچه زنگ» داستان ساده‌ای درباره یک پسر بچه بیش فعال دارد که روایتهای زیادی برای تبدیل شدن به یک ابرقهرمان در سر دارد. او به‌صورت اتفاقی در سفری خانوادگی با یک

یوزپلنگ ایرانی آشنا می‌شود و این آشنایی نقطه شروع سلسله اتفاقاتی در درون جنگل می‌شود. بدنه اصلی خالقان «بچه زنگ» را باید همان تیمی دانست که پیش‌تر با «شاهزاده روم» و «فیلساه» ثابت کرده بودند حرف‌های زیادی در عرصه انیمیشن‌سازی دارند و با این فیلم به معنای واقعی بلوغ خود در این عرصه را به رخ کشیدند. «بچه زنگ» به معنای واقعی یک پدیده در اکران بود. فیلم نه فقط در گیشه داخلی توانست

رکوردشکنی کند که در اکران بین‌المللی هم خوش درخشید. از پرحاشیه‌ترین اتفاقات مرتبط با این فیلم هم انتشار خبر اکران عمومی آن در اسرائیل بود که برخی رسانه‌های انقلابی آن را یک دستاورد توصیف کردند. از نظر رنگ و لعاب، رونمایی از «بچه زنگ» با واکنش‌های بسیار مثبتی در جشنواره فجر مواجه شد و آنچه به‌وضوح در تولید آن به چشم می‌آید، کیفیت بالای طراحی فنی و اجرایی گرافیکی آن بود. در عین حال این فیلم به خوبی هم توانست از ظرفیت‌های رسانه‌ای و تبلیغی برای توفیق در گیشه بهره‌بردار.

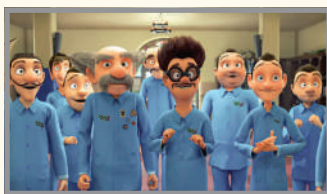
پسر دلفینی / ۱۴۰۱

ایده محوری «پسر دلفینی» ایده‌ای جذاب است. پسر بچه‌ای برائر سقوط یک هواپیما در دریا، از مادرش جدا شده و به میان جمع آرییان وارد می‌شود. دلفینی سرپرستی او را

می‌پذیرد و آرام آرام او هر چه بزرگ‌تر می‌شود، تصور می‌کند که واقعا یک دلفین است. او در سن نوجوانی با این واقعیت مواجه می‌شود که انسانی است که باید به دنبال پدر و مادر خود برود. محمد خیراندیش در مقام کارگردان «پسر دلفینی» از هنرمندان با سابقه در عرصه انیمیشن‌سازی است اما این برای اولین بار بود که در مقام کارگردان پروژه‌های سینمایی را به سر انجام می‌رساند. محمدامین همدانی از انیمیشن‌سازان خوش سابقه هم تهیه‌کنندگی پروژه را بر عهده داشت. فیلم «پسر دلفینی» در انتخابی هوشمندانه، پیش از ورود به چرخه اکران عمومی در ایران، در سینماهای روسیه روی پرده رفت و به طرز غیرمنتظره‌ای تبدیل به یکی از فیلم‌های پر فروش در آنجا شد. به‌پشتوانه همین استقبال بین‌المللی، اکران داخلی فیلم هم با استقبال مواجه شد. علاوه بر داستان متفاوت و ساختار بصری جذاب، «پسر دلفینی» از حضور چهره‌هایی شناخته‌شده مانند نادر سلیمانی و ژیا قاسمی در دوبله به خوبی بهره برد و خوانندگی علیرضا طلیسچی در سکانس‌هایی از فیلم هم به موفقیت فضای تبلیغاتی آن ضریب داد.

لوپتو / ۱۴۰۱

داستان «لوپتو» درباره ارتباط یک نوجوان با فرشته‌ای است که می‌تواند محافظ او باشد. همین خط داستانی اما بسط پیدا کرده و پای یک آسایشگاه بیماران روانی که تحت مدیریت پدر همین نوجوان قرار دارد را هم به ماجرا باز کرد. درباره انیمیشن سینمایی «لوپتو» هم پای یک گروه گمنام شهرستانی در میان است. عباس عسگری کارگردان، محمد حسین صادقی تهیه‌کننده و فرشاد امین‌زاده نویسنده فیلمنامه سه ضلع اصلی فرآیند ایده‌پردازی و طراحی این انیمیشن بوده‌اند که به گفته خود در یک تعامل دوستانه در شهرستان کرمان، این اثر را به سرانجام رساندند. براساس آنچه از سوی عوامل فیلم اعلام شده است، هزینه تولید انیمیشن سینمایی «لوپتو» چیزی در حدود ۱۰ میلیارد تومان بوده و این فیلم با فروش بالغ بر ۲۰ میلیارد تومانی، عملکرد اقتصادی نسبتاً موفق در گیشه داشته است. البته مانند اکثر تولیدات این عرصه، هنوز تا رسیدن به سوددهی فاصله معناداری دارد. علاوه بر خلاقیت در طراحی داستان، یکی از ویژگی‌های مهم «لوپتو» که آن را نسبت به دیگر انیمیشن‌های سینمایی این سال‌ها متمایز کرده، تلاش برای فضا سازی ایرانی در آن است. البته در زمینه معادلات فروش باید از بهره‌گیری درست از ظرفیت‌های تبلیغاتی و اکران‌های بین‌المللی فیلم هم یاد کنیم.

درباره انیمیشن سینمایی «لوپتو» هم پای یک گروه گمنام شهرستانی در میان است. براساس آنچه از سوی عوامل فیلم اعلام شده است، هزینه تولید انیمیشن سینمایی «لوپتو» چیزی در حدود ۱۰ میلیارد تومان بوده و این فیلم با فروش بالغ بر ۲۰ میلیارد تومانی، عملکرد اقتصادی نسبتاً موفق در گیشه داشته است